

MINISTER FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ

MAŁGORZATA
JAROSIŃSKA-JEDYNAK

data: 5 maja 2020

znak sprawy: DZF-XIII.7461.39.2020.JG

telefon: 22 273 84 43

e-mail: jacek.gogala@mfi.gov.pl

wg rozdzielnika

Dotyczy: obowiązków wynikających z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Szanowni Państwo,

w tym trudnym dla nas wszystkich czasie epidemii, chciałabym przypomnieć i podkreślić jak istotnie są działania podmiotów publicznych mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa i dostępności wszystkim obywatelom, w tym również osobom ze szczególnymi potrzebami. Nie ulega wątpliwości, że priorytetem całej administracji publicznej jest obecnie zwalczanie epidemii oraz przeciwdziałanie jej negatywnym skutkom społecznym i gospodarczym. Jednak zobowiązania wobec obywateli wynikające z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2019 poz. 1696) - dalej "ustawa" pozostają wciąż aktualne. Co więcej, w tej skomplikowanej sytuacji, w której tak często dokonywane są zmiany w sposobie funkcjonowania wielu instytucji i regułach udziału w życiu społecznym i politycznym, powinniśmy mieć świadomość, że osoby ze szczególnymi potrzebami tak samo jak pozostali obywatele mają prawo do otrzymywania dostępnych, rzetelnych informacji o zagrożeniu, profilaktyce czy sposobie świadczenia usług publicznych. Dlatego tak ważne jest realizowanie zobowiązań wynikających z ww. ustawy, których celem jest zapewnianie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno - komunikacyjnej wszystkich instytucji i podmiotów publicznych.

Mając na uwadze powyższe, oraz uwzględniając harmonogram obowiązywania poszczególnych przepisów ustawy, chciałabym uprzejmie przypomnieć Państwu o najważniejszych jej elementach, w tym tych które wkrótce zaczną obowiązywać. Mam nadzieję, że pozwoli to Państwu lepiej usystematyzować działania służące poprawnemu i terminowemu wykonaniu obowiązków wynikających z ustawy.

Minimalne wymagania w zakresie dostępności

Od momentu wejścia w życie ustawy tj. **od 20 września 2019 r.** wszystkie podmioty publiczne są zobligowane do spełniania minimalnych wymagań w zakresie trzech obszarów dostępności, do których mowa w art. 6 ustawy.

W zakresie dostępności architektonicznej do obowiązków podmiotu publicznego należy:

- a) zapewnić wolne od barier poziome i pionowe przestrzenie komunikacyjne budynków,
- b) zapewnić dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych, w budynku,
- c) zapewnić informację na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,
- d) zapewnić wstęp do budynku osobie korzystającej z psa asystującego,
- e) zapewnić osobom ze szczególnymi potrzebami możliwość ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób.

W zakresie dostępności cyfrowej należy przestrzegać ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Wymagania w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej oznaczają:

- a) obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (poczta elektroniczna, SMS, MMS, strony internetowe), lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,
- b) instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia,
- c) zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania (ETR),
- d) zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

Praktyczne informacje dotyczące sposobu wdrożenia w podmiotach publicznych ww. wymagań zostały ujęte w opracowanym na zlecenie Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej poradniku znajdującym się na stronie internetowej:

https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/86832/Poradnik_wdrazenie.pdf

Ponadto warto pamiętać, iż przy realizacji rozwiązań wspierających dostępność architektoniczną, istnieje możliwość korzystania z pożyczek z Funduszu Dostępności, który wprowadziła ustawa, a w najbliższej perspektywie będą uruchamiane także różne formy wsparcia w zakresie wdrażania ustawy (w tym szkolenia i granty), o których informować będziemy na stronie poświęconej realizacji Programu Dostępność Plus:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-europejskie-bez-barier/dostepnosc-plus/>

Koordynatorzy dostępności

W terminie **do 30 września 2020** r. organy administracji rządowej i samorządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały zobowiązane są do wyznaczenia **koordynatora dostępności**. Jest to kluczowa funkcja z punktu widzenia wdrażania i przestrzegania przepisów ustawy, dlatego bardzo istotne jest podjęcie działań mających na celu wykonywanie przez koordynatora jego zadań w terminie wynikającym z ustawy. Wprowadzenie funkcji koordynatora ma na celu poprawę jakości obsługi osób ze szczególnymi potrzebami. Koordynatorzy powinni być ambasadorami dostępności w swoich podmiotach, dbać o dostępność i obsługę osób ze szczególnymi potrzebami m.in. poprzez opracowanie i wdrażanie planu poprawy dostępności.

Ustawa przewiduje, że funkcja ta może być pełniona przez jedną lub kilka osób, zarówno już pracujących w danym podmiocie, jak też i nowo zatrudnionych. Sposób spełnienia tego obowiązku zależy od możliwości danego podmiotu. Jednocześnie w przypadku sądów i prokuratur i ich jednostek organizacyjnych istnieje możliwość wyznaczenia wspólnego koordynatora do spraw dostępności na podstawie odpowiedniego porozumienia.

Informacja o tym kto pełni funkcję koordynatora dostępności wraz z danymi umożliwiającymi kontakt z tą osobą powinny być opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) i na stronie internetowej podmiotu publicznego.

Z myślą o ułatwieniu dotarcia do informacji na temat danych koordynatorów dostępności wyznaczonych w różnych podmiotach osobom ze szczególnymi potrzebami, a także kontaktu koordynatorów między sobą, MFiPR uruchomiło dedykowaną zakładkę na stronie

internetowej, gdzie umieszczane są dane kontaktowe do wszystkich koordynatorów dostępności:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-europejskie-bez-barier/dostepnosc-plus/koordynatorzy-dostepnosci/>

Strona ta będzie także wykorzystywana do przekazywania koordynatorom ważnych informacji i materiałów ułatwiających im wykonywanie ich zadań. Znajdą się tam informacje o planowanych szkoleniach i materiały edukacyjne. Zachęcam Państwa do możliwie jak najszybszego wyznaczenia koordynatorów w Państwa instytucjach oraz zgłaszania ich danych do MFiPR na adres email: dostepnosc.plus@mfiipr.gov.pl w celu umieszczenia ich w bazie opublikowanej na ww. stronie.

Raportowanie dostępności

Na podstawie art. 11 ustawy podmioty zobowiązane do zapewnienia dostępności mają także **obowiązek raportowania** w jaki sposób zapewniają realizację wymagań wynikających z ustawy. Pierwsze raporty będą musiały być opracowane i przekazane odpowiednim instytucjom **do 31 marca 2021 roku**, jednak już teraz warto pamiętać o konieczności przygotowania się do tego działania.

Zgodnie z ustawą stosowany raport będzie sporządzany co 4 lata, najpóźniej do 31 marca danego roku i opublikowany na stronie BIP (jeśli dotyczy) lub na swojej stronie internetowej podmiotu publicznego. Ponadto dokument będzie przekazywany w zależności od zasięgu działania podmiotu - w przypadku podmiotów działających regionalnie do właściwego miejscowo wojewody, a w przypadku ministerstw i urzędów centralnych bezpośrednio do ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Wzór raportu zostanie opracowany przez MFiPR i opublikowany w BIP tego resortu. Ministerstwo rozpoczęło już prace nad tym dokumentem. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż podstawowe elementy raportu określa wprost sama ustawa. Muszą więc znaleźć się w nim informacje o zakresie spełniania przez dany podmiot wymagań określonych w art. 6, a także informacje o każdym przypadku zapewniania dostępu alternatywnego zgodnie z art. 7 wraz z uzasadnieniem braku zapewnienia dostępności. Dlatego w celu poprawnego przygotowania raportu konieczne jest monitorowanie wyżej wymienionych kwestii i gromadzenie informacji w tym zakresie.

Przegląd prawa

Realizując wymagania opisane w art. 56 ustawy, MFiPR w lutym br. przekazało do członków Rady Ministrów wskazówki, dotyczące sposobu dokonania przeglądu prawa pod kątem zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Przegląd ten powinien zostać zakończony **do 20 września br.** W jego wyniku sporządzone zostaną raporty przekazane do MFiPR. Na podstawie raportów zaopiniowanych przez Radę Dostępności zostaną wydane rekomendacje dotyczące zmian prawnych. Proces ten uruchomi więc działania legislacyjne, które mamy nadzieję, doprowadzą do uchwalenia przepisów zapewniających pełną dostępność różnych polityk publicznych.

Certyfikacja dostępności

Jednocześnie chciałabym poinformować, iż dbając o terminowe wdrożenie przepisów ustawy, MFiPR w I kwartale 2020 r. rozpoczęło prace nad rozporządzeniem ustanawiającym wymogi dla podmiotów, które będą uprawnione do wykonywania certyfikacji dostępności o której mowa w art. 15 ustawy. Ustawa przewiduje, że certyfikacja jest dobrowolna i mogą z niej skorzystać wyłącznie podmioty inne niż publiczne. Proces certyfikacji dostępności może być prowadzony jedynie przez podmioty, które będą spełniać wymogi określone w opracowywanym rozporządzeniu i wezmą udział w otwartym naborze wprowadzonym przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej. Po pozytywnej weryfikacji warunków wynikających z rozporządzenia podmioty te zostaną wpisane na listę prowadzoną przez MFiPR będą mogły przeprowadzać audyt dostępności i wydawać certyfikat dostępności. System certyfikowania dostępności zgodnie z ustawą powinien być uruchomiony na początku 2021 roku.

Rada Dostępności

Realizując przepisy ustawy MFiPR w styczniu br. powołała Radę Dostępności złożoną z 49 ekspertów w dziedzinie dostępności, reprezentujących różne środowiska - administrację rządową i samorządową, trzeci sektor, przedsiębiorców oraz naukowców. Wśród członków Rady są także osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Zgodnie z kompetencjami opisanymi w art. 13 ustawy członkowie Rady m.in. opiniują akty prawne i inne dokumenty związane z zapewnianiem dostępności. Niezależnie do zaistniałej sytuacji epidemiologiczno- sanitarnej w Polsce MFiPR dokłada wszelkich starań by członkowie tego gremium mieli możliwość wyrażania opinii na temat podejmowanych przez resort działań związanych z koordynacją dostępności. Członkowie Rady są mailowo informowani o pracach MFiPR w tym zakresie oraz w trybie obiegowym są z nimi

konsultowane dokumenty i rozwiązaniami na rzecz dostępności inicjowane lub koordynowane przez ministra ds. rozwoju regionalnego. Przy Radzie Dostępności w lutym zostały powołane dwie grupy robocze - ds. certyfikacji i ds. Access - Tech, które aktualnie pracują w trybie zdanym.

Liczę że wszystkie przedstawione powyżej informacje, pozwolą Państwu w jeszcze pełniejszym zakresie uwzględnić wymagania ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2019 poz. 1696) przy organizacji funkcjonowania Państwa instytucji. W przypadku jakichkolwiek pytań lub potrzeby konsultacji proszę o kontakt na dedykowaną skrzynkę mailową:

dostepnosc.plus@mfipr.gov.pl

Z poważaniem

Małgorzata Jarosińska-Jedynak

/podpisano elektronicznie/

Rozdzielnik:

Sądy

Pan dr hab. Kamil Zaradkiewicz, sp. o. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Ministerstwa i urzędy centralne:

1. Pan Jacek Sasin, Minister Aktywów Państwowych
2. Pan Marek Zagórski, Minister Cyfryzacji
3. Pan Dariusz Piontkowski, Minister Edukacji Narodowej
4. Pan Tadeusz Kościński, Minister Finansów
5. Pan Marek Gróbarczyk, Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej
6. Pan Andrzej Adamczyk, Minister Infrastruktury
7. Pan Michał Kurtyka, Minister Klimatu
8. Pan Piotr Gliński, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
9. Pan Wojciech Murdzek, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
10. Pan Mariusz Błaszczak, Minister Obrony Narodowej
11. Pani Marlena Małąg, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
12. Pan Jan Krzysztof Ardanowski, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
13. Pani Jadwiga Emilewicz, Minister Rozwoju
14. Pani Danuta Dmowska-Andrzejuk, Minister Sportu
15. Pan Zbigniew Ziobro, Minister Sprawiedliwości
16. Pan Mariusz Kamiński, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
17. Pan Jacek Czaputowicz, Minister Spraw Zagranicznych
18. Pan Michał Woś, Minister Środowiska,
19. Pan Łukasz Szumowski, Minister Zdrowia
20. Pani Magdalena Tarczewska-Szymańska, Dyrektor Generalna Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
21. Pan Tomasz Trautsołt, Dyrektor Generalny Ministerstwa Aktywów Państwowych
22. Pan Jacek Dziuba, Dyrektor Generalny Ministerstwa Cyfryzacji
23. Pan Sławomir Adamiec, Dyrektor Generalny Ministerstwa Edukacji Narodowej
24. Pani Renata Oszast, Dyrektor Generalna Ministerstwa Finansów
25. Pan Robert Bartold, Dyrektor Generalny Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej
26. Pani Anna Moskwa, Dyrektor Generalna Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

27. Pani Małgorzata Kuźma, Dyrektor Generalna Ministerstwa Infrastruktury
28. Pan Grzegorz Mroczek, Dyrektor Generalny Ministerstwa Klimatu
29. Pan Jarosław Czuba, Dyrektor Generalny Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
30. Pani Agnieszka Steć, p. o. Dyrektor Generalna Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
31. Pan Andrzej P. Jarema, Dyrektor Generalny Ministerstwa Obrony Narodowej
32. Pani Teresa Tybiszewska, Dyrektor Generalna Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
33. Pani Monika Rzepecka, Dyrektor Generalna Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi
34. Pan Marek Redźko, Dyrektor Generalny Ministerstwa Rozwoju
35. Pan Krzysztof Przygoda, Dyrektor Generalny Ministerstwa Sportu
36. Pan Radosław Płucisz, Dyrektor Generalny Ministerstwa Sprawiedliwości
37. Pani Urszula Kulisiewicz, Dyrektor Generalna Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
38. Pan Andrzej Papierz, Dyrektor Generalny Służby Zagranicznej
39. Pani Anna Goławska, Dyrektor Generalna Ministerstwa Zdrowia
40. Pani Monika Sapieżyńska, Dyrektor Biura Dyrektora Generalnego Ministerstwa Środowiska,
41. Pan Marian Banaś, Prezes Najwyższej Izby Kontroli
42. Pan Andrzej Styczeń, Dyrektor Generalny Najwyższej Izby Kontroli
43. Pani Agnieszka Kaczmarska, Szef Kancelarii Sejmu
44. Pan Piotr Świątecki, Szef Kancelarii Senatu
45. Pani Monika Nowosielska, Dyrektor Generalna Kancelarii Senatu
46. Pani Jolanta Rusiniak, Prezes Rządowego Centrum Legislacji
47. Pan Marek Niechciał, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
48. Pani Katarzyna Krochmal, zastępująca Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
49. Pan Jan Nowak, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych
50. Pan Robert Tyszewicz, Dyrektor Urzędu Ochrony Danych Osobowych
51. Pani Gertruda Uścińska, Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
52. Pan Witold Kołodziejski, Prezes Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
53. Pan Adam Bodnar, Rzecznik Praw Obywatelskich

Wojewodowie:

1. Pan Jarosław Obremski, Wojewoda Dolnośląski
2. Pan Mikołaj Bogdanowicz, Wojewoda Kujawsko-Pomorski
3. Pan Lech Sprawka, Wojewoda Lubelski
4. Pan Władysław Dajczak, Wojewoda Lubuski
5. Pan Tobiasz Adam Bocheński, Wojewoda Łódzki
6. Pan Piotr Ćwik, Wojewoda Małopolski
7. Pan Konstanty Radziwiłł, Wojewoda Mazowiecki
8. Pan Adrian Czubak, Wojewoda Opolski
9. Pani Ewa Leniart, Wojewoda Podkarpacki
10. Pan Bohdan Paszkowski, Wojewoda Podlaski
11. Pan Dariusz Drelich, Wojewoda Pomorski
12. Pan Jarosław Wieczorek, Wojewoda Śląski
13. Pan Zbigniew Koniusz, Wojewoda Świętokrzyski
14. Pan Artur Henryk Chojecki, Wojewoda Warmińsko-Mazurski
15. Pan Łukasz Mikołajczyk, Wojewoda Wielkopolski
16. Pan Tomasz Hinc, Wojewoda Zachodniopomorski

Marszałkowie Województw:

1. Pan Cezary Przybylski, Marszałek Województwa Dolnośląskiego
2. Pan Piotr Całbecki, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego
3. Pan Jarosław Stawiarski, Marszałek Województwa Lubelskiego
4. Pani Elżbieta Anna Polak, Marszałek Województwa Lubuskiego
5. Pan Grzegorz Schreiber, Marszałek Województwa Łódzkiego
6. Pan Witold Kozłowski, Marszałek Województwa Małopolskiego
7. Pan Adam Struzik, Marszałek Województwa Mazowieckiego
8. Pan Andrzej Buła, Marszałek Województwa Opolskiego
9. Pan Władysław Ortyl, Marszałek Województwa Podkarpackiego
10. Pan Artur Kosicki, Marszałek Województwa Podlaskiego
11. Pan Mieczysław Struk, Marszałek Województwa Pomorskiego
12. Pan Jakub Chelstowski, Marszałek Województwa Śląskiego
13. Pan Andrzej Bętkowski, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
14. Pan Gustaw Marek Brzezina, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego
15. Pan Marek Woźniak, Marszałek Województwa Wielkopolskiego

16. Pan Olgierd Geblewicz, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego